

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ Й ЖУРНАЛІСТИКИ
ІМЕНІ МИХАЙЛА СТЕЛЬМАХА**

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц. Гусєв С.О.

«_____» _____ 20____ р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

підготовки бакалавра

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

додаткової предметної спеціалізації 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська
мова

факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма «Основи педагогічної майстерності» для студентів СВО бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) додаткової предметної спеціалізації 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)),

Мова навчання – українська

«__» _____ 20__ р. __ с.

Розробник: Пойда О.А., старший викладач кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «__» _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри
української літератури

А. П. Віннічук

«__» _____ 20__ р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол від «__» _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії факультету
філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха

Н. І. Кухар

«__» _____ 20__ р.

1. Опис навчальної дисципліни

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 (1,5)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: створення мультимедійної презентації	Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література) – денної і заочної форм навчання, Додаткова предметна спеціалізація 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова	РІК ПІДГОТОВКИ	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90 (45) годин*		СЕМЕСТР	
		7-й	7-й
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 1,2 год. самостійної роботи студента – 1,8 год.</i>	Ступінь вищої освіти бакалавр	6 годин	2 годин
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		12 годин	4 годин
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		4 годин	2 годин
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		годин	годин
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		23 години	37 години
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік	

*45 год дисципліни «Основи педагогічної майстерності» виконується по кафедрі педагогіки

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:
 для денної форми навчання – 48,9 % / 51,1 %
 для заочної форми навчання – 35,6 % / 64,4 %

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета: розвиток у студентів педагогічного мислення, творчої уяви, мовленнєвої компетентності, формування вмінь внутрішньої і зовнішньої педагогічної техніки та індивідуального стилю професійної діяльності.

2.2 Завдання:

- розвивати педагогічне мислення, творчу уяву, сценічну майстерність, уміння внутрішньої та зовнішньої педагогічної техніки;
- озброїти майбутніх учителів-філологів теоретичними знаннями і практичними вміннями, за допомогою яких вони добивалися б міцного засвоєння учнями програмного матеріалу;
- чити студентів зіставляти теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї у практику вивчення навчальних предметів;
- розвивати у студентів пізнавальні інтереси, уміння працювати з навчально-методичною літературою;
- стимулювати прагнення до професійного самовдосконалення, творчий підхід до вирішення практичних завдань.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

- здатність до усвідомлення значущості формування творчої всебічно розвиненої особистості;
- здатність до формування індивідуального стилю професійної діяльності;
- здатність до аналізу особливостей педагогічної взаємодії.

2.3.2. Фахові компетентності

- уміння формувати соціальні, мотиваційні і функціональні компетентності учнів засобами літературного мистецтва;
- знання сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.
- уміння організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з української мови і літератури.
- уміння формувати соціальні, мотиваційні і функціональні компетентності учнів засобами мовного та літературного мистецтва;
- уміння розвивати професійні якості вчителя-філолога.

2.4. Програмні результати навчання

- використовувати елементи акторської майстерності у власній професійній діяльності;
- розвивати професійно цінні особистісні якості;
- використовувати прийоми активізації творчої діяльності учнів на уроці;
- встановлювати комунікативний контакт з учнями різних вікових груп;
- налагоджувати педагогічну взаємодію з окремими учнями, групою дітей, учнівським колективом;
- організовувати навчальну діяльність учнів на уроці.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА

Тема 1. УРОК ЯК ПОКАЗНИК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.

Інформаційний обсяг теми. Вимоги до сучасного уроку. Методологічна переорієнтація процесу навчання на розвиток особистості учня. Модернізація змісту та структури уроків української мови та літератури. Шляхи стимулювання пізнавальної активності учнів. Урок як навчальний діалог учителя з учнями. Елементи технології уроку-діалогу. Організація взаємодії між учителем і учнями в ході засвоєння нового матеріалу. Професійні секрети вчителів-майстрів в організації діалогу з учнями на уроці.

Тема 2. НЕДОЛІКИ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ) ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ.

Інформаційний обсяг теми. Міцні знання та набутий досвід – запорука майстерності вчителя-філолога. Методичні рекомендації щодо підготовки до уроку та планування його змісту. Недоліки в організації і проведенні початку уроку. Уникнення помилок в ознайомленні учнів із новим матеріалом. Шляхи подолання можливих труднощів у керівництві навчальним процесом на етапів закріплення нових знань і формування умінь і навичок. Поради щодо методично вправного підведення підсумків уроку, оцінювання учнів та оголошення домашнього завдання.

Тема 3. МОВНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ В СИСТЕМІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Інформаційний обсяг теми. Мовлення як основний засіб спілкування вчителя з учнями. Поняття про культуру мовлення педагога. Виразність, образність, багатство і правильність (чистота) мовлення вчителя. Типові помилки у професійному мовленні вчителя і шляхи запобігання їм. Словник-довідник анормативів професійного мовлення вчителя як ефективний засіб розвитку його культуромовної компетенції.

Тема 4. ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УРОКУ. УРОК ЯК ДІАЛОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ.

Інформаційний обсяг теми. Обговорення основних теоретичних положень теми за планом: 1) діалогічна взаємодія вчителя з учнями – один зі шляхів досягнення ефективності уроку; 2) гуманістичне та авторитарне навчання: сутність, результативність, перспективність розвитку; 3) поняття діалогу у навчанні; критерії ефективності уроку-діалогу; 4) особистісні складники майстерності вчителя у забезпеченні навчального діалогу. Виконання вправ на формування гуманістичної позиції майбутнього вчителя в організації навчання учнів. Моделювання конспектів уроків, розроблених за однією темою і для одного класу (тема, клас – за вибором студента), але з різних педагогічних позицій – авторитарного і гуманістичного навчання. Визначення педагогічної ефективності цих різних моделей уроку.

Тема 5. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Інформаційний обсяг теми. Бесіда на засвоєння студентами основних вимог до культури мовлення вчителя. Виконання вправ на вироблення нормативного мовлення у студентів. Презентація студентами підготовлених ними певних навчальних матеріалів культуромовного спрямування (збірників дидактичних матеріалів, плакатів, опорних конспектів, сигнальних схем, тематичні збірники ігрових завдань, тематичні картотеки тощо). Мікровикладання: проведення студентами фрагменту уроку (пояснення нового матеріалу) з метою виявлення правильності, точності, стислості, виразності мовлення майбутнього вчителя.

Тема 6. ВИВЧЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ ВЧИТЕЛІВ – ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.

Інформаційний обсяг теми. Обговорення основних теоретичних положень теми за планом: 1) педагогічна майстерність і педагогічний досвід; 2) сутність понять «педагогічний досвід», «передовий педагогічний досвід»; 3) головні науково-методичні положення процесу вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду; 4) виявлення і оцінювання передового педагогічного досвіду організації діалогічної взаємодії вчителя на уроці. Презентація досвіду роботи вчителя-майстра (за матеріалами публікацій у фаховій літературі чи на основі самостійного вивчення досвіду роботи вчителя під час педагогічної практики). Складання за поданим зразком картки передового досвіду для кафедральної картотеки.

Тема 7. МОДЕЛЬ ІДЕАЛЬНОГО ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА.

Інформаційний обсяг теми. Аналіз думок студентів про їхніх учителів за методикою «Незакінчене речення». Складання моделі ідеального вчителя за такими параметрами: гуманістична спрямованість; професійна компетентність; культура зовнішнього вигляду (одяг, взуття, прикраси, зачіска, макіяж), техніка саморегуляції; техніка рухів; елементи акторської техніки; техніка володіння засобами навчання; культура і техніка педагогічного спілкування; педагогічна техніка; техніка вирішення педагогічних конфліктів; педагогічні вимоги тощо). Тест на схильність до педагогічної професії. Діагностування педагогічної спрямованості студентів. Опитувальник на контактність – одну з основних рис ідеального вчителя. Самодіагностика результатів педагогічної практики.

Тема 8. ТВОРЧИЙ ЗАДУМ УРОКУ ЯК ДІАЛОГУ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ.

Інформаційний обсяг теми. Визначення рівня сформованості уявлень про урок як творчу діяльність учителя. Заслуховування повідомлення студента про технологію розробки задуму особистісно зорієнтованого уроку (уроку-діалогу). Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) поняття «творчий задум уроку»; 2)

визначення мети й надзавдань уроку як перспективи особистісного розвитку учнів; 3) створення умов для стимулювання пізнавальної активності учнів у навчальному діалозі з учителем; 4) комунікативне забезпечення діалогу вчителя з учнями на уроці. Виконання вправ на розвиток уміння визначати і формулювати мету, навчальні і комунікативні завдання, надзавдання уроку, здійснювати рефлексивний аналіз навчального матеріалу. Аукціон-презентація розроблених студентами власних задумів уроку (тема уроку, клас – за вибором студента).

Тема 9. МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДІАЛОГУ З УЧНЯМИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ УРОКУ.

Інформаційний обсяг теми. Діагностування рівня сформованості у студентів вміння встановлювати особистісний контакт із учнями на початковому етапі уроку. Повідомлення про способи налаштування учнів на урок на початковому його етапі. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) завдання вчителя на початковому етапі уроку; 2) особистісний контакт як мета і результат спілкування вчителя з учнями в ситуації початку уроку; 3) активізація уваги учнів на початковому етапі уроку, формування готовності до пізнавальної діяльності; 4) режисура ситуацій початкового етапу уроку. Виконання вправ на розвиток уміння застосовувати прийоми встановлення особистісного контакту з учнями на початковому етапі уроку та формування в учнів когнітивної установки на подальшу діяльність. Моделювання ситуацій початку уроку: відпрацювання техніки психологічного налаштування учнів на урок і саморегуляції педагогічної діяльності на початковому етапі спілкування з учнями.

Тема 10. МАЙСТЕРНІСТЬ СПІЛКУВАННЯ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДУ НОВОГО МАТЕРІАЛУ.

Інформаційний обсяг теми. Діагностування рівня теоретичної підготовленості студентів: усвідомлення ними сутності монологу і діалогу на

уроці. Повідомлення про технологію організації педагогічного діалогу на етапі викладення нового матеріалу. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) труднощі, які виникають в учнів у процесі сприймання монологу вчителя під час викладу нового матеріалу; 2) поняття «активізація навчання», сутність активізації сприймання учнями нового матеріалу; 3) технологія побудови педагогічного монологу як внутрішнього, прихованого діалогу. Виконання вправ на реконструкцію тексту монологічного викладу матеріалу з метою активізації взаємодії з учнями на уроці. Моделювання й аналіз фрагментів уроків (етап ознайомлення з новим матеріалом) з урахуванням діалогізації навчання.

Тема 11. МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ БЕСІДИ НА УРОЦІ.

Інформаційний обсяг теми. Діагностування рівня комунікативності студентів. Повідомлення про технологію організації бесіди на уроці. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) місце бесіди вчителя з учнями на уроці; 2) рівні пізнавальної активності учнів; 3) евристична бесіда як діалог з учнем, технологія її побудови; 4) майстерність учителя в організації педагогічної взаємодії у процесі ведення бесіди на уроці. Аналіз зразків організації бесіди під час вивчення нового матеріалу. Виконання вправ на перебудову пізнавальної інформації з метою організації діалогу як способу вивчення нового матеріалу. Розігрування фрагментів уроку, побудованих у формі бесіди.

Тема 12. МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ УЧНЯМИ ПІД ЧАС ГРУПОВОЇ РОБОТИ НА УРОЦІ.

Інформаційний обсяг теми. Повідомлення студента про технологію організації взаємодії між учнями під час групової роботи на уроці. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) значення групової навчальної роботи школярів, необхідність опанування вчителем технології її організації; 2) принципи організації

групової навчальної роботи; 3) групова робота на уроці; 4) організація взаємодії між учнями під час групової роботи. Аналіз прийомів організації групової роботи школярів на уроці. Виконання завдань і вправ на моделювання фрагментів уроку з використанням групової роботи учнів.

Тема 13. ВЗАЄМОДІЯ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ ПІД ЧАС ПЕРЕВІРКИ ЗАСВОЄНИХ ЗНАНЬ. ТЕХНІКА АКТИВНОГО СЛУХАННЯ.

Інформаційний обсяг теми. Діагностування індивідуального рівня підготовленості студентів до активного слухання (тест «Чи вмієш ти слухати?»). Повідомлення студента про способи організації діалогічної взаємодії вчителя з учнями під час перевірки засвоєних ними знань. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) сутність активного слухання учня на уроці; 2) використання прийомів рефлексивного й нерефлексивного слухання на етапі перевірки знань; 3) техніка формування запитань учителем на етапі перевірки знань; 4) характеристика пізнавальної діяльності учнів під час відтворення навчального матеріалу й необхідність її активізації у процесі перевірки знань; 5) прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів під час перевірки знань і вмінь. Виконання вправ на розвиток уміння активного слухання. Моделювання фрагмента уроку: перевірка знань учнів у формі бесіди.

Тема 14. МАЙСТЕРНІСТЬ СПІЛКУВАННЯ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ ЕТАПІ УРОКУ.

Інформаційний обсяг теми. Діагностування оптимальної поведінки у взаємодії. Повідомлення студента про прийоми комунікативно-емоційного забезпечення завершального етапу уроку. Обговорення головних теоретичних положень прослуханого повідомлення за таким планом: 1) значення комунікативного забезпечення уроку, роль завершального етапу взаємодії на ньому; 2) необхідність зворотного зв'язку в спілкуванні на завершальному етапі уроку, форми підведення підсумків наприкінці уроку; 3) прийоми емоційного завершення спілкування на уроці. Виконання вправ на розвиток

уміння аналізувати та конструювати різні прийоми завершення уроку. Моделювання ситуації завершального етапу уроку. Відпрацювання техніки емоційного завершення взаємодії, формування психологічної установки на подальшу діяльність.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1 ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА												
Тема 1. Урок як показник педагогічної майстерності вчителя	6	2	2			10	4	1				3
Тема 2. Недоліки молодого вчителя в організації уроків української мови та літератур (за результатами педагогічної практики) та шляхи їх усунення.	3	2				8	4,5	0,5				4
Тема 3. Мовна культура вчителя в системі його професійної діяльності	3	2				8	3,5	0,5				3
Тема 4. Шляхи досягнення ефективності уроку. Урок як діалогічна взаємодія вчителя з учнями	4		2			10	4,5		1	0,5		3
Тема 5. Культура мовлення вчителя – невід’ємна складова педагогічної майстерності	3		2			10	4					4
Тема 6. Вивчення передового досвіду вчителів – один із шляхів до педагогічної майстерності	4		2			10	5		1			4

Тема 7-8. Модель ідеального вчителя-філолога. Творчий задум уроку як діалогу вчителя з учнями	5		1	1		3	4					4
Тема 9-10.. Майстерність учителя в організації діалогу з учнями на початковому етапі уроку. Майстерність спілкування вчителя з учнями у процесі викладу нового матеріалу	6		1	1		4	5		1			4
Тема 11-12. Майстерність учителя в організації бесіди на уроці. Майстерність учителя в організації взаємодії між учнями під час групової роботи на уроці.	6		1	1		4	6		1	1		4
Тема 13-14. Взаємодія вчителя з учнями під час перевірки засвоєних знань. Техніка активного слухання. Майстерність спілкування вчителя з учнями на завершальному етапі уроку	6		1	1		4	4,5			0,5		4
Разом за розділом 1	45	6	12	4		23	45	2	4	2		37
УСЬОГО ГОДИН	45	6	12	4		23	45	2	4	2		37

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	. Урок як діалогічна взаємодія вчителя з учнями	2	
2.	Шляхи досягнення ефективності уроку	2	

3.	Культура мовлення вчителя – невід’ємна складова педагогічної майстерності	2	
4.	Вивчення передового досвіду вчителів – один із шляхів до педагогічної майстерності	2	1
5.	Майстерність учителя в організації діалогу з учнями на уроках літератури. Бесіда, її види.	2	1
6.	Майстерність організації взаємодії учителя й учня на різних етапах уроку.	2	1
УСЬОГО ГОДИН		12	4

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Модель ідеального вчителя-філолога. Творчий задум уроку як діалогу вчителя з учнями	1	0,5
2.	Майстерність учителя в організації діалогу з учнями на початковому етапі уроку та у процесі викладу нового матеріалу	1	0,5
3.	Майстерність учителя в організації бесіди та організації взаємодії між учнями під час групової роботи на уроці	1	0,5
4.	Взаємодія вчителя з учнями під час перевірки засвоєних знань. Техніка активного слухання. Майстерність спілкування вчителя з учнями на завершальному етапі уроку	1	0,5
УСЬОГО ГОДИН		4	2

7. Теми індивідуальних занять

Не передбачено навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
1.	Підготовка до практичних і лабораторних занять. Виконання завдань, зазначених у планах практичних і лабораторного занять.	10 год.	10 год.

2.	Опрацювання рекомендованої літератури (до кожної теми).	3 год.	5 год.
3.	Укладання бібліографії до однієї з тем за матеріалами фахових періодичних видань та її огляд.	2 год.	6 год.
4.	Опрацювання передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів Вінниччини.	4 год.	8 год.
5.	Укладання портфоліо	4 год.	8 год.
УСЬОГО ГОДИН		23 год.	37 год..

9. Індивідуальні завдання

Створення мультимедійної презентації до теми (на вибір):

1. Культура мовлення вчителя як невід’ємна ознака педагогічної майстерності.
2. Шляхи досягнення ефективності уроку.
3. Майстерність учителя в налагодженні дисципліни на уроці.
4. Майстерність учителя в організації початку уроку (перевірки домашнього завдання, актуалізації опорних знань).
5. Майстерність учителя в мотивації уроку та визначенні його мети.
6. Резерви удосконалення методики ознайомлення з новим матеріалом.
7. Форми урізноманітнення роботи на етапі закріплення вивченого як показник майстерності.
8. Майстерність учителя в організації контролю за навчальними досягненнями учнів.
9. Майстерність учителя на завершальному етапі уроку.
10. Самоосвіта вчителя – шлях до професійної майстерності.

10. Методи та технології навчання

Методи: бесіда, лекція, педагогічне моделювання, мікрОВикладання, тренінг, ділові та рольові ігри, розв’язання творчих завдань.

Технології: пояснювально-ілюстративні; розвивальне навчання; проблемні, пошукові; творчі; діалогічні; ігрові; інформаційні.

11. Критерії та методи оцінювання

Під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі методи контролю:

поточний
періодичний
підсумковий
взаємоконтроль
самоконтроль

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань студентів

Рівень знань студента(в балах)	ECTS	Оцінка	Критерії оцінювання знань студента	Рівень досягнень студента
90-100	A	відмінно	Студент демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідає на поставлені питання, виявляє вміння застосовувати теоретичні положення на практиці..	високий
80-89	B	дуже добре	Студент володіє навчальним матеріалом, виявляє міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; під час відповіді студент допускає деякі неточності або відповідає не повно за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно, а при реалізації практичного завдання допущені лише незначні неточності.	Високий
75-79	C	добре	Студент достатньо повно розкриває зміст питання; виявляє досить міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні неточності, застосовує теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; студент допускає несуттєві помилки і не може чітко й повно відповісти на додаткові питання за	достатній

			умови, що допущені помилки усуваються самим студентом, коли на них вказує викладач.	
60-74	Д	задовільно	Студент майже повно й правильно відповідає на питання; мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках і узагальненнях; викладає матеріал непослідовно; демонструє задовільний рівень сформованості професійних вмінь та навичок під час виконання практичного завдання; вирішує поставленні завдання фрагментарно; мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів.	Задовільний
50-59	Е	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину, виявляє слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності їх викладу, слабе застосування теоретичних положень при виконанні практичних завдань.	Низький
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент розуміє навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворює лише окремі фрагменти навчального матеріалу, виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, демонструє невміння застосувати теоретичні положення при виконанні практичних завдань.	Незадовільний
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент демонструє незнання вивченого матеріалу, оскільки не засвоїв зміст навчальної дисципліни, виявив повну нездатність до виконання практичних завдань Обов'язковий повторний курс.	Незадовільний

Методи оцінювання:

поточне тестування

усне опитування

виконання творчих завдань

конкурс педагогічної майстерності.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																Підсумкова контроль (залік)	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1 – 80 балів																		
T1-3		T4		T5		T6		T7-8		T9-10		T11-12		T13-14		Контрольна робота	20	100
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
2	2	5	2	5	2	5	2	7	3	7	3	7	3	7	3			

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни «Основи педагогічної майстерності».
2. Робоча програма з дисципліни «Основи педагогічної майстерності».
3. Навчальні підручники та посібники з курсу.
4. Методичні вказівки щодо практичних занять.
5. Тестові завдання для поточного контролю.
6. Комплект завдань для підсумкового контролю.

14. Рекомендована література

Основна

1. Введенський В.В. Моделювання професійної компетентності педагога // Педагогіка і психологія. 2013. №10. С. 51-55.
2. Велитченко Л.К. Педагогічна взаємодія: теоретичні основи психологічного аналізу: монографія. Одеса: ПНЦ АПН України, 2005. 355 с.
3. Вердіна С.В., Панченко А.Г. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя. Харків: вид група «Основа», 2008. С.73-111.
4. Грехнев В.С. Культура педагогического общения. Москва: Просвещение, 1990. 144 с.
5. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. 243 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
7. Дубасенюк О.А. Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності: монографія. Житомир: Житомирський держ. пед ун-тет, 2003. 193 с.
8. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Новолокова. Харків: Вид.група «Основа», 2011. 176 с.
9. Єрмак Ю.І. Роль професійного самопізнання в підвищенні педагогічної майстерності вчителя // Наукові записки кафедри педагогіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, випуск. 40, 2017, С. 73-79.
10. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали та реалії : наук.-метод. посіб. Київ : МАУП, 2000.
11. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А.Зязюна. Київ: Вища школа, 2004. С.228-415.
12. Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія /укл. Н. В. Гузій. Київ: ІЗМН, 2000.

13. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. — К. : Рад. школа, 1981.
14. Топозов О. М., Малихін О. В., Опалюк Т. Л. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя. Київ: Педагогічна думка, 2018. 291 с.

Додаткова

1. Амонашвили Ш. А. Воспитательная и образовательная функции оценки учения школьников. Москва: Педагогика, 1984. С.175-185.
2. Амонашвили Ш.А. Как живете, дети? Москва: Просвещение, 1986. 176 с.
3. Амонашвили Ш. А. Психологические основы педагогического сотрудничества. Київ, 1991. С.5-10, 46-96.
4. Буяльский Б. А. Курс на мастерство. К : Радянська школа, 1974. С.39-43.
5. Гін А. Основи педагогічної майстерності // Завуч. 2000. № 8. С.1-6.
6. Ильин Е.Н. Рождение урока. Москва, 1986. 176 с.
7. Зварич І. Т. Передати майстерність іншим // Рідна школа. 1992. № 2. С.54-56.
8. Зорина Л. Я. Слово учителя в учебном процессе. Москва, 1978. С.25-28, 41-45.
9. Кривонос И. Ф. Освоение передового опыта. // Педагогика. 1990. № 3. С.72-76.
10. Курганов С. Ю. Ребенок и взрослый в учебном диалоге. Москва, 1989. С.3-11.
11. Лийметс Х. Й. Групповая работа на уроке. Москва, 1975. С. 4-33.
12. Лукач С. П. Бесіда на уроках мови. Київ, 1990. С.6-18, 27-30.
13. Львова Ю. Л. Творческая лаборатория учителя. Москва, 1992. С.26-39, 77-83, 91-93.
14. Мороз О.Г. Перші кроки до майстерності. Київ, 1992. С. 15-18, 45-50.
15. Освітняни про сучасний урок // Завуч. 2000. №23-24. — С. 9.
16. Педагогічний пошук / упоряд. І. М. Баженова. Київ, 1988. 496 с.
17. Підласний І.П. Як підготувати ефективний урок. К., 1989. С. 20-39.
18. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика / за ред. Л.Л. Момот. — Київ, 1990. 141 с.
19. Тевлін Б. Довідник завуча: штурман шкільного корабля. — Київ: Ред. загальнопед. газ., 2004. С.86-106.
20. Томан Іржі. Мистецтво говорити / Іржі Томан. Київ, 1989. С. 233-255.
21. Фурман А.В. Проблемні ситуації в навчанні. Київ, 1991. С. 81-92.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita>
2. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/pidruchniki/elektronni-pidruchniki>
3. <https://www.facebook.com/groups/1532682153697234/>
4. <https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/>
5. Філологічна лабораторія "Методика. Пошук. Досвід" URL:
<https://www.facebook.com/groups/1532682153697234/> (дата звернення 4.09.2020)
6. Шкільне життя. Усі уроки української мови і літератури URL:
<https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/> (дата звернення 4.09.2020)